

نویسنده: م.ک. بهادر اکمار «M.K.bhadrakumar» .
منبع و تاریخ نشر: اندیا پانچیلا «2025-10-29»
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

ترامپ به عنوان میانجی صلح به آسیا می‌آید

Trump comes to Asia as peacemaker

رئیس جمهور دونالد ترامپ و بانوی اول ملانیا ترامپ، به همراه رئیس جمهور شی جین پینگ و بانوی اول پنگ لی یوان (چپ) در بازدید از شهر ممنوعه در پکن، ۸ نوامبر ۲۰۱۷ (عکس از آرشیو)

ایالات متحده قبلاً از حامیان سرسخت تغییر نام منطقه آسیا-اقیانوسیه به هند-اقیانوسیه بود و انصافاً، رئیس جمهور دونالد ترامپ با دید هند را در برنامه سفر آسیایی خود، که اولین سفر در دوره دوم ریاست جمهوری اش بود، قرار می‌داد. دهلی از برنامه ریزی یک اجلاس چهار رجا نبه برای تثبیت چنین سفری بسیار خوشحال می‌شد، اما ظاهراً ترامپ علاقه‌ای به این کار نداشت.

ترامپ در محیط به شدت در حال تغییر آسیا (و بین‌المللی) نیازی به هند به عنوان "وزنه تعادل" در برابر چین ندارد. ترامپ ایده‌های دیگری برای تعامل سازنده با چین دارد. چهارجا نبه به یک معضل تبدیل شده است که ترامپ نمی‌تواند بدون آن سر کند. ترامپ پس از ورود به آسیا در توریا سفر فعلی، حتی یک بار هم اشاره ای گذرا به چهارجا نبه نکرده است. زندگی برای هند پیچیده تر می‌شود.

در دوران جنگ سرد، آسه آن " متحد طبیعی" ایالات متحده بود، اما تا اواسط دهه «2010» این گروه جنوب شرقی آسیا از قبل شروع به بهره برداری از رشد خارق‌العاده چین کرده بود. شکوفایی دوستی دوست داشتنی چین و آسه آن، که خود به تنهایی یک رابطه ی فوق‌العاده محکم، محبت آمیز و همجنس‌گرایانه است، تقریباً بدون توجه به پیامدهای بحران مالی سال «۲۰۰۸» آغاز شد، زمانی که چین با همراهی با درخواست‌های آمریکا از پکن برای کمک به پایین نگه داشتن نرخ بهره‌ی ایالات متحده از طریق خرید میلیاردها دلار بدهی جدید خزانه داری و با راه‌اندازی یک محرک مالی (۵۸۶) میلیارد دلاری در سال ۲۰۰۸ (مبلغ بیش از ۱۲ درصد از تولید ناخالص داخلی چین در آن زمان) از طریق یک سیاست پولی تهاجمی و جسورانه، نقش سنتی ایالات متحده به عنوان لوکوموتیو اقتصاد جهان را سرنگون کرد.

به طور تصادفی، سال ۲۰۰۸ در طالع‌بینی چینی، سال موش نیز بود که با ویژگی‌های انسانی باهوش، تیزهوش، انعطاف‌پذیر، سازگار و برون‌گرا مرتبط است. به هر حال، در حالی که ایالات متحده، بریتانیا و ژاپن همگی دچار رکود اقتصادی شدند (و احتمالاً هنوز شاهد بهبودی واقعی نیستند)، در بحبوحه افزایش بی‌اعتنایی و عدم اعتماد بسیاری در منطقه جنوب شرقی آسیا به شیوه‌های مالی غرب، چین به بزرگترین عامل در چگونگی فرار آسیا از بحران مالی جهانی نسبتاً بدون آسیب تبدیل شد. کافی است بگوئیم، بسته محرک عظیم چین نه تنها به تثبیت و احیای اقتصاد چین و بازار آن کمک کرد، بلکه به شاه‌رگ حیاتی برای بقیه آسیا تبدیل شد. چین هرگز به عقب نگاه نکرد و به مدت 16 سال متوالی بزرگترین شریک تجاری آسه آن باقی مانده است. چنین واقعیت‌های تلخی بر استراتژی ترامپ در قبال چین تأثیر می‌گذارد. کنار گذاشتن استراتژی هند و اقیانوسیه توسط او، خیال‌پردازی نیست، بلکه اذعان به واقعیت‌های ژئوپلیتیکی نو ظهور است. هندی‌ها هنوز در حال یادگیری هستند.

در آستانه تور آسیایی ترامپ، رند، اندیشکده پنتاگون، گزارشی تحقیقاتی با عنوان «تثبیت رقابت ایالات متحده و چین» منتشر کرد. یافته‌های کلیدی این گزارش عبارتند از: نوعی از «روش زندگی مشترک» لزوماً باید بخشی از روابط ایالات متحده و چین باشد؛ هر دو کشور باید «مشروعیت سیاسی اساسی طرف مقابل» را بپذیرند؛ آنها باید «مجموعه‌ای از قوانین، هنجارها، نهادها و سایر ابزارهای مشترک را که شرایط پایدار یک «روش زندگی مشترک» پایدار را ایجاد می‌کنند، توسعه دهند؛ هر طرف باید «در توسعه قابلیت‌هایی که صریحاً برای تضعیف قابلیت‌های بازدارندگی و دفاعی طرف مقابل

طراحی شده‌اند، خویشن‌داری کند؛ دو کشور باید «لیست ضروری از ویژگی‌های یک دیدگاه مشترک از اصول سازماندهی برای سیاست جهانی را که می‌تواند حداقل مبنایی برای یک وضعیت موجود مورد توافق فراهم کند، بپذیرند».

مهم‌ترین توصیه‌ای که گزارش RAND ارائه می‌دهد این است که استراتژی‌های خاص ایالات متحده برای «هدایت تلاش‌ها برای تثبیت مسائل تایوان، دریای چین جنوبی و رقابت در علم و فناوری» مورد نیاز است و واشنگتن باید «بر ایجاد حداقل انگیزه برای پکن برای دنبال کردن رویکردهای تدریجی به سمت اتحاد تمرکز کند».

محور اصلی تور آسیایی ترامپ، دیدار او با شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین، در اواخر امروز در کره جنوبی است که نویدبخش لحظه‌ای مهم در روابط ایالات متحده و چین خواهد بود - ارتقای بسیار مورد نیاز روابط با چینی قاطع که دیگر نمی‌توان درخواستش برای رابطه‌ای برابر و محترمانه متناسب با جایگاه رفیعش در عرصه جهانی را رد کرد، چینی که نمی‌توان او را به سخره گرفت و ظهور برق‌آسایش به عنوان یک ابرقدرت، یک واقعیت ژئوپلیتیکی برگشت‌ناپذیر است که بر سیاست جهانی قرن بیست و یکم تسلط خواهد داشت.

جای تعجب نیست که گروه بی‌اهمیتی مانند کواد هیچ هدف مفیدی برای ترامپ ندارد. در حالی که او برای دیدار با شی آماده می‌شود، خود ترامپ در نقطه عطفی قرار دارد و تقریباً هیچ چیز برای ارائه در برنامه سیاست خارجی خود ندارد. جنگ اوکراین به طور جبران‌ناپذیری به روسیه باخته است و پایان بازی عمدتاً در مورد کاهش ضررها و عقب‌نشینی بدون تحقیر و تحقیر عمومی و آسیب به جایگاه و اعتبار بین‌المللی آمریکا است. سیستم اتحاد فراتلانتیک، به عبارت دیگر، متزلزل است. طرح غزه از قبل شروع به فروپاشی کرده است. یک پروژه نئوکان گستاخانه برای جایگزینی رژیم ونزوئلا با عواقب نامشخص در جریان است - به احتمال زیاد، یک «جنگ ابدی» در نیمکره غربی در شرف آغاز است - و غیره.

اسکات بسنت، وزیر خزانهداری ایالات متحده، به برنامه «این هفته» شبکه ABC گفت که پیش‌بینی می‌کند «دیدار فوق‌العاده‌ای» بین ترامپ و شی در روز پنجشنبه برگزار شود. مذاکره‌کنندگان تجاری چین و آمریکا گفتند که آنها بر سر چارچوبی از توافق در مورد تعرفه‌ها و سایر مسائل به توافق رسیده‌اند. با این حال، لی چنگ‌گانگ، مذاکره‌کننده ارشد تجاری چین، با فروتنی اظهار داشت که «بحث‌های صریح و عمیق» منجر به «اجماع اولیه» شده است.

بسنت به طور قابل توجهی مذاکرات کوآلالمپور را به عنوان یک موفقیت بزرگ بزرگ جلوه داد و تأیید کرد که تعرفه‌های ۱۰۰ درصدی تهدید شده علیه چین به تعویق خواهد افتاد. او ادعا کرد که چین کنترل‌های صادرات جهانی عناصر خاکی کمیاب خود را

در طول یک سال آینده «بازنگری» خواهد کرد. (البته طرف چینی سکوت کرکننده ای را حفظ کرده است.) نکته اصلی این است که دور رهبر در دیدار روز پنجشنبه خود، دکمه «تنظیم مجدد» روابط را فشار داده و زمینه را برای یک مذاکره نهایی به سمت یک معامله تجاری در اوایل سال ۲۰۲۶ فراهم خواهند کرد.

با این اوصاف، حزب کمونیست چین در یک طرح اقتصادی جدید که در ۲۳ اکتبر منتشر شد، متعهد شد که در پنج سال آینده، خوداتکایی خود به فناوری را تعمیق بخشد و بر تلاش پکن برای کاهش وابستگی به ایالات متحده و در عین حال پیشبرد جاه طلبی های فناوری خود تأکید کند. هر دو طرف از اهرم فشار قابل توجهی برخوردارند، در حالی که از نظر استراتژیک، چین از مزیت برخوردار است، به ویژه در محدودیت های گسترده اش بر صادرات مواد معدنی کمیاب و فناوری های مرتبط که برای طیف وسیعی از تولیدات پیشرفته مانند تولید خودرو، نیمه هادی ها، پمپاها، ربات های کارخانه ای، توربین های بادی فراساحلی، موشک ها، جت های جنگنده، تانک ها و سایر تجهیزات نظامی ضروری هستند. چین ۹۰ درصد از عناصر خاکی کمیاب تصفیه شده و آهنرباهای خاکی کمیاب جهان و تا ۱۰۰ درصد از برخی از انواع عناصر خاکی کمیاب که به ویژه برای پیشرفته ترین فناوری ها و کاربردهای نظامی مورد نیاز هستند را تولید می کند.

بخش خوب ماجرا این است که می توان انتظار داشت دیدار ترامپ و شی جین پینگ تا حدودی آرامش را به روابط دوجانبه ایالات متحده و چین بازگرداند و زمینه را برای مذاکرات نهایی برای دستیابی به یک توافق تجاری در اوایل سال ۲۰۲۶ فراهم کند که ممکن است فرصتی برای سفر رسمی ترامپ به چین باشد.

اما از سوی دیگر، بخشی از آن درخشش از بین خواهد رفت، زیرا ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، اکنون «پیروزی کامل» در اوکراین را هدف قرار داده است، چرا که رفقا پیش سرانجام او را متقاعد کرده اند که با توجه به سرسختی متحدان اروپایی ایالات متحده که به چیزی کمتر از تضعیف روسیه با تحمیل شکستی تحقیرآمیز به آن که امیدواریم باعث تغییر رژیم در کرملین شود، راضی نخواهند شد، امید به توافق مذاکره ای با ترامپ بیش از حد است.

----- **با تقدیم سلامها «2025-10-31»**

.....